

รายงานผลการเข้ารับการฝึกอบรม

ชื่อโครงการฝึกอบรม : โครงการฝึกอบรม หลักสูตร สัมมนาแลกเปลี่ยนการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาระบบ
กสิกรรมด้วยศาสตร์พระราชากลุ่มน้ำปราจีนบุรี (กลุ่มน้ำย่อยห้วยโสมง)

วันที่เข้ารับการฝึกอบรม : วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

สถานที่ : วัดชัยมงคลพัฒนา จังหวัดสระบุรี

จัดโดย : จังหวัดปราจีนบุรี

ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรม : นายสาโรช ดุรงค์กาญจน์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม :

โครงการฝึกอบรม หลักสูตร สัมมนาแลกเปลี่ยนการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาระบบกสิกรรมด้วย
ศาสตร์พระราชากลุ่มน้ำปราจีนบุรี (กลุ่มน้ำย่อยห้วยโสมง) มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนการขับเคลื่อน
โครงการพัฒนาระบบกสิกรรมด้วยศาสตร์พระราชากลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ข้าราชการ และพนักงานราชการ ของ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กลุ่มผู้ใช้น้ำ ๕ กลุ่มน้ำสาขากลุ่มน้ำปราจีนบุรี (กลุ่มน้ำย่อยห้วยโสมง) จำนวน ๕๐ คน
วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ วัดชัยมงคลพัฒนา จังหวัดสระบุรี โดยมีนายวิวัฒน์ ศัลยกำธร รัฐมนตรีช่วยว่า
การกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานและวิทยากรดำเนินรายการ

จากการเข้ารับการฝึกอบรมดังกล่าว สามารถสรุปความรู้ได้ดังนี้

“โคก หนอง นา” เป็นโมเดลต้นแบบที่สถาบันเศรษฐกิจพอเพียงและมูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ
น้อมนำพระราชดำรัส ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ด้านการทำเกษตรทฤษฎี
ใหม่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้บริหารจัดการน้ำและพื้นที่การเกษตร ผสมผสานกับภูมิปัญญาพื้นบ้านได้อย่าง
สอดคล้องกันโดยแบ่งพื้นที่ เป็นสัดส่วน ๓๐ : ๓๐ : ๓๐ : ๑๐ ดังนี้ ๓๐% สำหรับแหล่งน้ำ โดยการขุดบ่อทำหนอง
และคลองไส้ไก่ ๓๐% สำหรับทำนา ปลูกข้าว ๓๐% สำหรับทำโคกหรือป่า ปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ก็
คือปลูกไม้ใช้สอย ไม้กินได้และไม้เศรษฐกิจ เพื่อให้ได้ประโยชน์ คือ มีกิน คือ มีผัก มีอาหารไว้กิน มีอยู่ คือ สามารถ
ตัดไม้ไปสร้างบ้าน ทำที่อยู่ได้ มีใช้ คือ มีไว้ใช้สอยในครัวเรือน ใช้เป็นยาและสมุนไพร ใช้เป็นฟืน เป็นเครื่องมือใช้
สอยในบ้าน มีความสมบูรณ์ และความร่มเย็น และ ๑๐% สำหรับที่อยู่อาศัย และเลี้ยงสัตว์ เช่น ไก่ ปลา วัว และ
ควาย เป็นต้น

“เก็บน้ำ” ในพื้นที่ ซึ่งมี ๓ วิธี คือ

๑. เก็บน้ำไว้ในหนอง : การขุดหนองจะต้องขุดให้คดโค้ง และมีระดับตื้นลึกแตกต่างกันไปในแต่
ละจุด ก่อนขุดต้องมีการคำนวณปริมาตรน้ำที่สามารถเก็บได้ในหนองเพื่อให้พอใช้งาน

๒. เก็บน้ำไว้บนโคก : ทำได้โดยการปลูกป่าและเก็บในระบอบรากของต้นไม้ที่ปลูกไว้ ๕ ระดับ
ได้แก่ ไม้ระดับสูง ไม้ชั้นกลาง ไม้ชั้นเตี้ย ไม้เรี่ยดิน และไม้หัวใต้ดิน ไม้แต่ละระดับควรจะมีอย่างน้อยไม่น้อยกว่า
๒๑ ชนิด เพื่อสร้างความหลากหลายของระบบราก เมื่อฝนตกลงมาระบบรากจะช่วยอุ้มน้ำไว้ในดิน

๓. เก็บไว้ในนา : ยกคันนาให้สูงและกว้าง สามารถเก็บน้ำไว้ในช่วงฝนทิ้งช่วง นอกจากนี้เรายัง
สามารถปลูกพืชผักไว้บนคันนาได้อีกด้วย